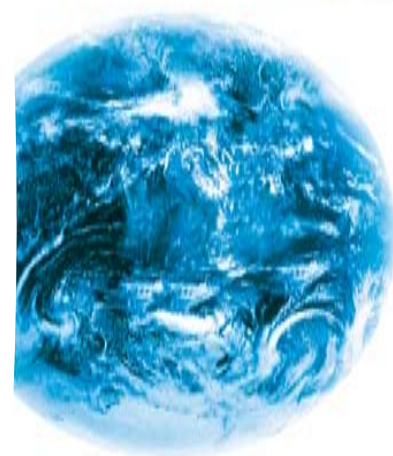

„VIENAS LANGELIS“
TARPTAUTINĖJE
PREKYBOJE

SINGLE WINDOW
IN INTERNATIONAL
TRADE

„Vienas langelis“ –
palankios sąlygos prekybos palengvinimui
„Single window“ – opening gate to trade facilitation

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisija, Pasaulio muitinių organizacija bei Europos Komisija aktyviai skleidžia geriausių patirtį, atveriančią naujas galimybes spartesniam prekių judėjimui per sienas bei efektyvesniam valstybės institucijų ir verslo žmonių, taip pat materialinių išteklių panaudojimui.

„Vieno langelio“ principas – veiksminga, daug privalumų turinti priemonė, kuri padeda sudaryti geresnes sąlygas tarptautinei prekybai. Šio principo taikymas ne tik ją palengvina, bet ir paspartina kitus pažangius procesus. Valstybių, kurios taikydamos „vieno langelio“ principą tarptautinėje prekyboje pagrindinį vaidmenį skyrė muitinei, praktika patvirtino, kad jos pasirinko teisingą kelią.

The United Nations Economic Commission for Europe, World Customs Organization and European Commission actively disseminate the best practice opening new possibilities for a faster movement of goods across borders and more effective use of human and material resources of public authorities and trade.

The Single Window principle is an efficient tool with a lot of benefits enabling to create better conditions for international trade. The application of this principle not only facilitates the trade, but also speeds up other innovative processes. The practice of the states to assign the main role in the international trade to the Customs as far as the application of the Single Window principle is concerned has proved that they have chosen the right path.

Kas tas „vienas langelis“ tarptautinėje prekyboje?

„Vieno langelio“ principas – tai verslą ir tarptautinę prekybą palengvinanti priemonė, kuri leidžia verslininkams pateikti visą prekių importo, eksporto ir tranzito formalumams atlikti reikalingą informaciją bei dokumentus ne kiekvienai prekes tikrinančiai institucijai atskirai, o tik vieną kartą ir vienai institucijai, atliekančiai „vieno langelio“ vaidmenį. Ši institucija gautą informaciją išanalizuoja ir perduoda kitoms institucijoms joms reikalingus duomenis. Su „vieno langelio“ principu glaudžiai siejasi „vieno sustojimo“ principas, kurį taikant visos institucijos būtina importuojamų, eksportuojamų ar tranzitu gabenamų prekių tikrinimą turi atlikti vienoje vietoje.

Nors „vieno langelio“ principo diegimas nacionaliniu mastu daugelyje valstybių skatinamas ir galima rasti daug sėkmingos praktikos pavyzdžių, verslo asociacijos pageidautų, kad „vieno langelio“ modelis būtų vienodas visose ES valstybėse narėse, o jo taikymas būtų pagrįstas elektroniniais duomenų mainais ir standartinių duomenų elementų naudojimu.

Todėl Europos Sąjungoje „vieno langelio“ principą tarptautinėje prekyboje siekiama įtvirtinti įtraukiant atitinkamas nuostatas į Modernizuoto Bendrijos muitinės kodekso projektą ir planuojant bei koordinuojant su šio principo diegimu susijusius darbus visose ES valstybėse narėse bei centrinėse ES institucijose.

What does the Single Window mean in international trade?

The Single Window principle is a tool facilitating business and international trade and allowing traders to submit all information and documents necessary to carry out the formalities of import, export and transit of goods, not to every authority controlling the goods, but only once and to a single authority performing the role of a Single Window. This authority analyses the information received and transfers to other authorities the data required by them. The Single Window principle is closely related to the principle of One-Stop-Shop, on applying which all authorities have to carry out all the necessary controls of import, export and transit goods in one place.

Though the introduction of the Single Window principle at the national level is encouraged in many states and many examples of its successful application may be found, trade associations desire that the Single Window model would be the same in all EU Member States, and its application would be based on the exchange of electronic data and use of standard data elements.

Therefore, attempts are made to establish the Single Window principle in the European Union by including appropriate provisions in the draft Modernized Community Customs Code and by planning and co-coordinating the tasks related to the introduction of this principles in all EU Member States and central EU institutions.

Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste planuojama įdiegti krovinių ir prekių, gabenamų per šį uostą, informacinę sistemą KIPIS.

Introduction of the information system KIPIS for registration of cargo and goods carried via the Klaipėda State Seaport is planned in this port.

Ko reikia „vieno langelio“ principui įdiegti plačiau?

Svarbiausios „vieno langelio“ principo sėkmingo taikymo tarptautinėje prekyboje prielaidos yra šios:

- sutelktos šalių vyriausybių, valstybių institucijų ir verslo pastangos;
- tinkamai parinktos darbus šioje srityje koordinuojančios ir vykdančios valstybės institucijos;
- garantuotas projekto įgyvendinimui būtinas finansavimas;
- atitinkama teisinė bazė, užtikrinanti duomenų konfidencialumą ir saugumą keičiantis informacija.

Būtina nustatyti aiškius principo diegimo tikslus ir kriterijus.

Svarbiausia – griežtas tarptautinių dokumentų reikalavimų ir duomenų mainų standartų laikymasis, nes dauguma verslo ir prekybos operacijų įvairiose šalyse yra labai panašios, tačiau kiekviena šalis taiko specifines sąlygas ir reikalavimus, kuriuos diegiant „vieno langelio“ principą būtina tinkamai įvertinti.

Nustatytų standartų ir jau sukurtų priemonių naudojimas palengvintų „vieno langelio“ principo įgyvendinimui reikalingų sistemų suderinamumą su analogiškais sistemomis, diegiamomis kitose šalyse, bei informacijos mainus.

Į paslaugas modernioje tarptautinės prekybos aplinkoje orientuoto „vieno langelio“ principo įgyvendinimui būtinas glaudus visų jį taikančių valstybės institucijų bei verslo atstovų tarpusavio bendradarbiavimas ir efektyvus atliekamų darbų koordinavimas. Svarbu, kad būtų nuolat konsultuojamasi su verslo atstovais ir atsižvelgiama į jų poreikius.

„Vieno langelio“ principo įgyvendinimo šiuo metu neįmanoma įsivaizduoti ir be pažangių informacinių ir ryšių technologijų.

Diegiant šį principą būtina atlikti išsamią analizę poreikių prigimčiai ir jų lygiui bei paklausai nustatyti, parengti reikalavimus informacijai ir informacinėms sistemoms, nustatyti įgyvendinimo etapus ir sukurti valdymo mechanizmą, įvertinti teisinius aspektus, galimus variantus ir jų kainas, žmogiškųjų, techninių ir kitų išteklių poreikį, naudą ir riziką, laiko sąnaudas.

- ◀ „Vieno langelio“ principo taikymą tarptautinėje prekyboje Lietuvos muitinė pristatė Vilniuje vykusiame informacinių technologijų ir telekomunikacijų parodoje „Infobalt 2006“.
- ◀ Lithuanian Customs introduced the application of the Single Window principle in the international trade at the information technology and telecommunications exhibition INFOBALT 2006.

What is required for introducing the Single Window principle more widely?

The main preconditions for applying successfully the Single Window principle in the international trade are as follows:

- focused efforts of the Governments, public authorities and traders of the countries;
- suitably selected public authorities co-coordinating and performing activities in this field;
- guaranteed funding necessary for the implementation of the project;
- appropriate legal basis ensuring the confidentiality and security of the data exchanged.

It is necessary to determine clear goals and criteria for the introduction of the above-mentioned principle.

The main thing is a strict observation of the requirements of internationally accepted documents and data exchange standards, since the majority of business and trade operations are very similar in different countries, however, every country applies specific conditions and requirements, which are to be carefully examined on introducing the Single Window principle.

The use of accepted standards and well-tryed measures would facilitate the compatibility of the systems, required for the implementation of the Single Window principle, with the analogous systems being introduced in other countries, as well as exchange of information.

Close co-operation among all public authorities and trade representatives applying the Single Window principle and efficient coordination of the activities carried out is necessary for implementing the Single Window principle oriented towards services in modern international trade environment. It is important that trade representatives are constantly consulted and their needs are taken into consideration.

Presently, it is also impossible to imagine the implementation of the Single Window principle without advanced information and communication technologies.

With a view to introducing this principle, it is necessary to carry out a thorough analysis for establishing the nature and level of needs, to prepare the requirements for information and data processing systems, to determine the phases of implementation and develop the framework of management, to evaluate legal aspects, possible versions and their costs, as well as requirements for human, technical and other resources, benefits and risks, time-tables.

Jungtinių Tautų Prekybos palengvinimo ir elektroninio verslo centro (UN/CEFAT) rekomendacijos tikslas – paprastų, skaidrių ir efektyvių tarptautinės prekybos procesų diegimas. Recommendations of the United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFAT) are to enhance the simple, transparent and efficient exchange of information between trade and government.

Kodėl muitinė turėtų vaidinti pagrindinį vaidmenį taikant „vieno langelio“ principą tarptautinėje prekyboje?

Įvairiose šalyse, priklausomai nuo organizacinių, politinių ar kitų sąlygų, pasirenkami skirtingi „vieno langelio“ principo taikymo tarptautinėje prekyboje modeliai ir pagrindinis (koordinuojančios institucijos) vaidmuo skiriamas įvairioms įstaigoms ar organizacijoms.

Rengiant Jungtinių Tautų Prekybos palengvinimo ir elektroninio verslo centro (UN/CEFACT) rekomendaciją Nr. 33 „Vieno langelio“ diegimas: rekomendacija ir gairės“, buvo išnagrinėta 12 „vieno langelio“ principo taikymo pavyzdžių įvairiose šalyse, kurių analizė parodė, kad daugeliu atvejų koordinuojančia institucija pasirinkta muitinė.

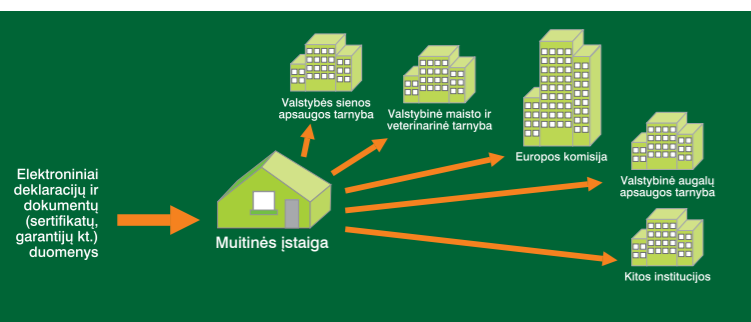
Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos (TAXUD) generalinio direktorato muitinės modernizavimo iniciatyvose „vienas langelis“ įvardijamas kaip svarbi kuriamos elektroninės muitinės dalis ir ES verslo konkurencingumą didinanti priemonė. Planuojama, kad „vieno langelio“ principas visose ES valstybių narių muitinėse turėtų būti įdiegtas iki 2012 metų.

Muitinė – svarbi valstybės institucija, kurios vaidmuo tarptautinėje prekyboje labai didelis. Įvertinus gaunamos informacijos bei dokumentų srautus ir importuojamų, eksportuojamų bei tranzitu gabenamų prekių tikrinimo lyginamąjį svorį, logiška „vieno langelio“ principo taikymą koordinuojančia institucija paskirti muitinę, kuri tikrina visas prekes, o kitos institucijos – tik kai kurias prekių rūšis.

Tačiau kai kuriais atvejais, kai „vieno langelio“ principas taikomas jūrų ar oro uostuose, kuriuose veikia specialios visų valstybės institucijų bei verslo subjektų veiklą koordinuojančios institucijos, patogiau būtų joms paskirti pagrindinį vaidmenį ir taikant minėtą principą. Tokio sprendimo pavyzdys galėtų būti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos 2008 m. planuojama įdiegti krovinių ir prekių, gabenamų per šį uostą, informacinė sistema KIPIS, kurios vartotojais bus 10 skirtingų veiklos rūšių verslo subjektų ir valstybės institucijų.

Muitinė palaiko glaudžius ryšius su kitomis valstybės institucijomis ir verslo struktūromis ir jau yra įdiegusi, diegia bei projektuoja šiuolaikines elektroninių duomenų mainų sistemas. Būdamą „vieno langelio“ principo taikymą koordinuojančia institucija, muitinė keistųsi su verslininkais, Europos Komisija, kitomis prekes tikrinančiomis institucijomis ne tik tais duomenimis, kurių reikia jos pačios funkcijoms atlikti, bet ir tais, kurie reikalingi kitoms institucijoms.

Orientuodamasi į geriausią ES valstybių narių muitinių patirtį ir pritarimą iniciatyvoms, atveriančioms spartesnio modernizavimo galimybes, Lietuvos muitinė palankiai vertina „vieno langelio“ ir „vieno sustojimo“ principų įgyvendinimą, nes tai turėtų teigiamą poveikį muitinės veiklai ir sudarytų geresnes sąlygas verslui (mažesnės verslo išlaidos, greitesnis prekių išleidimas, didesnis skaidrumas, efektyvesnis išteklių panaudojimas), kas nurodyta ir Lietuvos muitinės strategijoje. Todėl Lietuvos muitinė yra pasirengusi priimti „vieno langelio“ principo taikymą Lietuvos tarptautinėje prekyboje koordinuojančios valstybės institucijos atsakomybę ir tikisi Lietuvos Respublikos Seimo bei Vyriausybės pritarimo ir paramos šiai svarbiai iniciatyvai.

- Informacijos mainai taikant „vieno langelio“ principą Lietuvos tarptautinėje prekyboje.
- Exchange of information on the application of the Single Window principle in the Lithuanian international trade.

Why should the Customs play the main role in applying the Single Window principle in the international trade?

Depending on organizational, political and other conditions, different models for applying the Single Window principle in international trade are chosen, and the main role (of the coordinating authority) is assigned to different authorities or organizations.

On preparing the Recommendation No. 33 of the United National Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFACT) “Recommendation and Guidelines on Establishing a Single Window”, 12 examples of the application of the Single Window principle in different countries were analysed. This analysis showed that in many cases the Customs was chosen as the coordinating authority.

In the initiatives of the European Commission’s Taxation and Customs Union (TAXUD) Directorate-General, the Single Window is described as an important part of the electronic Customs initiative being developed and a facility increasing the competitiveness of the EU trade. It has been planned that the Single Window principle should be introduced by all Customs authorities of the EU Member States by 2012.

The Customs is an important public authority whose role in the international trade is very significant. Having evaluated the flows of the information and documents received and the coverage of controls of import, export and transit goods carried out, it would be reasonable to assign the Customs as the authority coordinating the application of the Single Window principle, since it controls all goods while other authorities control only certain types of goods.

However, in certain cases, for instance, when the Single Window principle is applied at seaports and airports and where special authorities coordinating the activities of public authorities and business entities operate, it would be more convenient to assign to those authorities the application of this principle, too. The information system KIPIS for registration of cargoes and goods carried via the Klaipėda State Seaport (10 business entities and public authorities engaged in various types of activities will be the users of the system), which is envisaged to be introduced in 2008, by the Klaipėda State Seaport Directorate, could serve as an example of such a decision.

The Customs maintains close relations with other public authorities and businesses and has already introduced or is in the process of introducing and designing the modern systems for electronic data exchange. If the Customs were an authority coordinating the application of the Single Window, it would exchange with traders, the European Commission and other authorities controlling the goods not only the data required for its own purposes, but also that required by other authorities.

By orienting itself towards the best practices of the Customs authorities of the EU Member States and showing approval of the initiatives opening the possibilities for more rapid modernization, the Lithuanian Customs is in favour of the implementation of the Single Window and One-Stop-Shop principles, since they would make a positive impact on the Customs activities and would create better conditions for the trade (reduced costs, faster release of goods, increased transparency, more effective use of resources), as has also been indicated in the Lithuanian Customs business strategy. Therefore, the Lithuanian Customs is ready to assume the responsibility of the public authority coordinating the application of the Single Window principle in the international trade of Lithuania and expects the approval and support by the Seimas and Government of the Republic of Lithuania in respect of this significant initiative.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
The Customs Department under the Ministry of Finance of the Republic of Lithuania

<http://www.cust.lt>

LIETUVOS EKONOMINĖS PLĖTROS AGENTŪRA
LITHUANIAN DEVELOPMENT AGENCY

<http://www.businesslithuania.com>

Rėmėjai/Promoters:

Lietuvos Respublikos finansų ministerija
The Ministry of Finance of the Republic of Lithuania

<http://www.finmin.lt>

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
The Ministry of Economy of the Republic of Lithuania

<http://www.ukmin.lt>